

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 30.11.2001
COM(2001) 712 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**πέμπτη έκθεση προόδου του στο
Πρόγραμμα Δράσης για τις Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες**

**Η ΕΥΡΩΠΗ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙ ΕΓΚΑΙΡΑ ΜΙΑ
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ**

ΠΕΜΠΤΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΟΔΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τον Ιούνιο του 2001, η Επιτροπή συμπέρανε ότι ο συνολικός απολογισμός της προόδου προς τη χρηματοπιστωτική ενοποίηση ήταν συνολικά θετικός¹. Ωστόσο, υπήρχαν ορισμένες περιπτώσεις-κλειδιά από τις οποίες θα φανεί σύντομα αν υπάρχει πραγματική πολιτική βούληση ώστε να τηρηθούν οι προθεσμίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για το 2005 (2003 για τις αγορές τίτλων) που καθορίζονται στο Πρόγραμμα Δράσης για τις Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες. Η μη έγκαιρη λήψη των αναγκαίων μέτρων μπορεί να οδηγήσει στην υπέρβαση του σχετικού χρονοδιαγράμματος. Το οικονομικό πλαίσιο για να πραγματοποιηθεί η σχετική πρόοδος έχει ήδη αναγνωρισθεί ότι είναι ιδιαίτερα δύσκολο· τυχόν καθυστερήσεις θα εντείνουν τις πιέσεις επί του κόστους για την ενοποίηση των κατακερματισμένων ευρωπαϊκών αγορών.

Στο πλαίσιο αυτό, η πέμπτη έκθεση προόδου καταρτίστηκε και πάλι με τη σύμπραξη των εκπροσώπων των υπουργών Ecofin στην ομάδα για την πολιτική σχετικά με τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Περιέχει τρία κεντρικά μηνύματα προς το Συμβούλιο Ecofin:

- ο ενοποιημένος ευρωπαϊκός χρηματοπιστωτικός τομέας παραμένει περισσότερο απαραίτητος παρά ποτέ ως κινητήριο μοχλός για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Μπορεί επίσης να θέσει φραγμό στην ευμεταβλητότητα και να αποτελέσει πόλο σταθερότητας κάτω από τις ταραγμένες παρούσες οικονομικές περιστάσεις,
- έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος μετά την τελευταία έκθεση. Ωστόσο παραμένει η ανησυχία σχετικά με το ρυθμό που είναι απαραίτητος προκειμένου να υλοποιηθεί το πρόγραμμα δράσης εντός του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος και βάσει των πολιτικών δηλώσεων των διαδοχικών συμβουλίων Ecofin καθώς και των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων, και
- χρειάζεται μία ευρεία και κριτική μεσοπρόθεσμη αναθεώρηση του τι έχει πραγματοποιηθεί, των πλεονεκτημάτων από την ενοποίηση και του τι χρειάζεται ακόμη να γίνει. Πρέπει να ακολουθήσει πολιτική δράση.

Η ΕΝΟΠΙΩΣΗ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΕΙΝΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΠΑΡΑ ΠΟΤΕ

Πρώτον, ως πόλος σταθερότητας

Μετά τα τραγικά γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου στις ΗΠΑ, το έκτακτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 21 Σεπτεμβρίου συμπέρανε ότι η οικονομική επιβράδυνση ήταν ισχυρότερη από ότι προβλεπόταν, αλλά υπογράμμισε ότι *"χάρη στο ενιαίο νόμισμα οι χώρες της ζώνης ευρώ προφυλάσσονται από τα πλήγματα τα οποία συνδέονται με νομισματικές διακυμάνσεις"*. Οι ενοποιημένες αγορές χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την πλήρη αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων που απορρέουν από το ευρώ και για να διασφαλισθεί η διαρκής σταθερότητα και ανταγωνιστικότητα του χρηματοπιστωτικού τομέα της ΕΕ.

---

¹ Τέταρτη έκθεση: "Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες-Πολιτικές προκλήσεις" Ιούνιος 2001 COM(2001)286 τελικό.

Οι παγκόσμιες και οι ευρωπαϊκές χρηματοπιστωτικές αγορές αντέδρασαν, παρά την ευμεταβλητότητα, με ωριμότητα. Το γεγονός αυτό οδήγησε στην ανάληψη μικρότερων κινδύνων, δυνητικά μικρότερη ρευστότητα και μεγαλύτερη διασπορά κινδύνων. Η στενή και άμεση συνεργασία μεταξύ της Federal Reserve, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και άλλων κεντρικών τραπεζών, διασφάλισε τη ρευστότητα και τη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών.

Στα χρηματιστήρια παρατηρήθηκαν αρχικά σοβαρές ζημιές οι οποίες όμως καλύφθηκαν. Υπάρχει ιδιαίτερη ανησυχία σχετικά με τις επιπτώσεις στον τομέα των ασφαλειών από την ύφεση στις αγορές τίτλων, δεδομένου ότι οι τίτλοι αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό ποσοστό των επενδύσεων τους (30%). Τα ακριβή αποτελέσματα από την ύφεση στους τίτλους και οι τελικές εκτιμήσεις για τις απαιτήσεις σχετικά με τις ζημιές της 11ης Σεπτεμβρίου δεν έχουν ακόμη αποκρυσταλλωθεί (εκτιμήσεις από 20 έως 80 δισεκατ. δολάρια).

Οι κοινές προσπάθειες των αρμόδιων ρυθμιστικών αρχών είχαν ως στόχο τον περιορισμό των πιθανών "μεταδοτικών" αποτελεσμάτων. Ωστόσο, η αλληλεπίδραση της βραδύτερης οικονομικής ανάπτυξης και της πιο εύθραυστης χρηματοδοτικής κατάστασης απαιτεί συνεχή επαγρύπνηση για να διασφαλισθεί ότι τυχόν επιπτώσεις "δευτέρου γύρου" θα αντιμετωπισθούν προσεκτικά και υπεύθυνα.

Το πρόγραμμα δράσης περιέχει ορισμένα σημαντικά μέτρα που μόλις εφαρμοστούν θα ανταποκρίνονται άμεσα στις δύο προκλήσεις της αβεβαιότητας και της λιγότερο ευνοϊκής οικονομικής επίδοσης. Για τις εταιρείες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, η χρηματοδοτική ανθεκτικότητα παραμένει η βασική προτεραιότητα – Οι ισχυροί εποπτικοί κανόνες για τις τράπεζες, τις εταιρείες επενδύσεων και τις ασφαλιστικές εταιρείες που να αντικατοπτρίζουν τους πραγματικούς κινδύνους που αναλαμβάνουν είναι πιο επίκαιροι παρά ποτέ. Μέτρα για κατάλληλες προβλέψεις, αποθεματικά και για τη διαχείριση των κινδύνων είναι ουσιώδη αυτές τις εποχές έντασης. Η πολιτική συμφωνία για την προταθείσα "οδηγία σχετικά με τις εγγυήσεις" αποτελεί προτεραιότητα προκειμένου να αντιμετωπιστούν ενδεχόμενη επιδείνωση της ποιότητας των δανείων και αυξημένοι κίνδυνοι μετακύλησης αρνητικών εξελίξεων και μπορεί να πραγματοποιηθεί ως τα τέλη του έτους. Στις αρχές του επόμενου έτους η Επιτροπή θα εκδώσει ανακοίνωση για το *συμψηφισμό και διακανονισμό*. Θα εξετάζει τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας στην ΕΕ και θέματα σχετικά με τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Σε μεμονωμένους τομείς οι εποπτικές και ρυθμιστικές αρχές της Ένωσης εξετάζουν πολιτικές απαντήσεις που ίσως είναι απαραίτητες σε κοινοτικό επίπεδο. Το *στρογγυλό τραπέζι των ρυθμιστικών αρχών* διασφαλίζει το συντονισμό μεταξύ των ευρωπαϊκών εποπτικών και ρυθμιστικών επιτροπών ώστε να διασφαλισθεί ότι τα διατομεακά θέματα αντιμετωπίζονται συνεκτικά και αποτελεσματικά².

Οι πρόσφατες εξελίξεις δείχνουν η ανάγκη για μια ευρωπαϊκή χρηματοπιστωτική ενοποίηση ως κινητήριου μοχλού για την ανάπτυξη και την απασχόληση, φραγμού για την ευμεταβλητότητα των αγορών και πόλου οικονομικής σταθερότητας είναι ισχυρότερη παρά

---

² Το στρογγυλό τραπέζι των ρυθμιστικών αρχών συγκροτήθηκε ανεπίσημα στις αρχές του 2000 με πρωτοβουλία της Επιτροπής που ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής για την ενίσχυση της διατομεακής συνεργασίας σε εθνικό επίπεδο και για να προωθήσει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ εποπτικών και ρυθμιστικών αρχών διαφόρων τομέων. Περιλαμβάνει τους προέδρους των ρυθμιστικών και εποπτικών ομάδων της ΕΕ: Τραπεζική Συμβουλευτική Επιτροπή, Επιτροπή Επιτήρησης ΕΚΤ, Ομάδα Επαφής τραπεζικών εποπτών, Επιτροπή Ασφαλιστικών Θεμάτων, Διάσκεψη υπηρεσιών ασφαλιστικών ελέγχων, Επιτροπή Ευρωπαϊκών Αξιών, Επιτροπή Ρυθμιστών Ευρωπαϊκών Αξιών.

ποτέ³. Ένα υγιές και σταθερό κοινοτικό κανονιστικό πλαίσιο έχει ιδιαίτερη επίσης σημασία ώστε να αντιμετωπισθούν πιθανοί κίνδυνοι που θα μπορούσαν να εμφανισθούν σε μία διευρυμένη Ένωση.

Δεύτερον, για να καταπολεμηθεί η τρομοκρατία

Οι επιθέσεις που έπληξαν τις ΗΠΑ μας καλούν να αναλάβουμε, σε όλα τα επίπεδα, συντονισμένες και μεγαλύτερες προσπάθειες για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Πρέπει να εξαλειφθεί οποιαδήποτε δυνατότητα για τους τρομοκράτες, να χρηματοδοτούν τις δραστηριότητές τους. Συνεπώς, επείγει να ενισχυθεί η νομοθεσία κατά της νομιμοποίησης των προσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τόσο σε κοινοτικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Ως προς το σημείο αυτό, η συμφωνία που επετεύχθη στο Συμβούλιο Ecofin και στο κοινό Συμβούλιο Ecofin/JAI της 16ης Οκτωβρίου για την *πρόταση οδηγίας κατά της νομιμοποίησης προσόδων από παράνομες δραστηριότητες*, και η έγκριση της πρότασης σε διαδικασία συναπόφασης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποτέλεσε ένα ζωτικό βήμα. Πράγματι, η επέκταση των απαιτήσεων αναγνώρισης και δήλωσης που προβλέπει σηματοδοτούν τη δέσμευση της Ένωσης στην καταπολέμηση της χρηματοδότησης του εγκλήματος και της τρομοκρατίας. Η πολιτική συμφωνία σχετικά με την *πρόταση οδηγίας για τις καταχρήσεις στις αγορές* αναμένεται να επιτευχθεί εντός του έτους και θα προστατεύει το χρηματοπιστωτικό τομέα από τους κινδύνους που προέρχονται από τις εμπιστευτικές πληροφορίες και τη χειραγώγηση της αγοράς. Το κοινό Συμβούλιο Ecofin/JAI της 16ης Οκτωβρίου ζήτησε από την Επιτροπή να υποβάλει πριν από τα τέλη του έτους την τελική έκθεση για την *παρακολούθηση των διασυνοριακών κινήσεων κεφαλαίων*.

Η στήριξη της *Ομάδας χρηματοπιστωτικής δράσης για τη νομιμοποίηση προσόδων από παράνομες δραστηριότητες* σε όλα τα επίπεδα αποτελεί απόλυτη προτεραιότητα. Η εντολή της και το πεδίο εφαρμογής των 40 συστάσεων έχουν επεκταθεί. Στην πράξη, καθιστώντας πιο ευέλικτους τους κανόνες του τραπεζικού απορρήτου και ενισχύοντας τη διαφάνεια των νομικών οντοτήτων, θα μπορούν να ανιχνεύονται τα ίχνη των χρηματοπιστωτικών πράξεων που θα πραγματοποιούν οι τρομοκράτες και να εντοπίζεται η πηγή πολύ ταχύτερα και αποτελεσματικότερα από ό,τι συμβαίνει σήμερα.

Τρίτον, για να αξιοποιηθεί πλήρως η επικείμενη κυκλοφορία των χαρτονομισμάτων και κερμάτων σε ευρώ

Στις 19 Οκτωβρίου το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη Γάνδη εξέδωσε ανακοίνωση για την προετοιμασία σχετικά με την εισαγωγή των χαρτονομισμάτων και κερμάτων σε ευρώ, που βασιζόταν σε έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε την ιστορική σημασία της εισαγωγής των χαρτονομισμάτων και κερμάτων σε ευρώ και τα πλεονεκτήματα τα οποία συνεπάγεται για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις στην Ευρώπη. Σημείωσε ότι οι προετοιμασίες έχουν προχωρήσει ικανοποιητικά μολονότι θα πρέπει ακόμη να δοθεί προσοχή σε ορισμένα θέματα. Τα συστήματα διασυνοριακών πληρωμών πρέπει να βελτιωθούν και το κόστος για τις διασυνοριακές πληρωμές πρέπει να περιοριστεί. Σήμερα, οι διασυνοριακές πληρωμές σε ευρώ κοστίζουν πολύ περισσότερο από ό,τι οι εθνικές

---

³ Προκειμένου να ενισχυθεί η διαδικασία παρακολούθησης του σχεδίου δράσης, η Επιτροπή αναπτύσσει μία σειρά χρηματοπιστωτικών δεικτών. Θα επικεντρώνονται στις ποσοτικές τάσεις της ενοποίησης και την αποτελεσματικότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών της ΕΕ και θα χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη της μελλοντικής πολιτικής. Οι οικονομικές αυτές εκτιμήσεις θα διατίθενται εντός των επόμενων μηνών.

πληρωμές⁴. Συνεπώς, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε το Συμβούλιο Ecofin να εγκρίνει πριν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο Laeken την πρόταση της Επιτροπής για έναν κανονισμό σχετικά με τη μείωση των τραπεζικών εξόδων σε ό,τι αφορά τις διασυνοριακές πληρωμές σε ευρώ. Ο προτεινόμενος κανονισμός θα επιτρέψει στους ευρωπαίους πολίτες να πραγματοποιούν διασυνοριακές πληρωμές το ίδιο εύκολα και φθηνά όπως συμβαίνει και για τις εθνικές τους πληρωμές.

Ωστόσο χρειάζονται περαιτέρω πολιτικές προσπάθειες για τη δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς για όλους. Η προστασία του καταναλωτή πρέπει να ενισχυθεί και το διασυνοριακό εμπόριο να απλουστευθεί. Το Συμβούλιο Ecofin έχει ήδη εγκρίνει μία στρατηγική για το διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο στο χρηματοπιστωτικό τομέα⁵. Η Επιτροπή καταρτίζει ένα νέο "χάρτη" για την ενοποιημένη λιανική χρηματοπιστωτική αγορά σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, που περιλαμβάνει τρία σκέλη:

- ένα πρόγραμμα σύγκλισης των συμβατικών όσο και των μη συμβατικών κανόνων, ώστε να διασφαλισθεί η παροχή συγκρίσιμων και υψηλής ποιότητας πληροφοριών στους καταναλωτές. Η έγκριση της πρότασης οδηγίας για την εξ αποστάσεως πώληση χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών θα αποτελέσει ένα σημαντικό βήμα προς αυτή την απαραίτητη συνεκτικότητα. Με την ανακοίνωση της Επιτροπής για το ηλεκτρονικό εμπόριο και τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες⁶, η οδηγία αυτή θα αποτελέσει έναν πυλώνα για την πολιτική σε ό,τι αφορά τις πωλήσεις μέσω Internet λιανικών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών,
- επικεντρωμένα μέτρα με στόχο τη βελτίωση της ασφάλειας των διασυνοριακών πληρωμών on-line που πραγματοποιούνται στην Ένωση και με στόχο να προσφέρουν σε όσους τα χρησιμοποιούν την απαραίτητη νομική ασφάλεια, ώστε να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών σε αυτό το είδος πληρωμών, και
- την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των εποπτικών αρχών του κράτους μέλους υποδοχής και του κράτους μέλους προέλευσης του παροχέα υπηρεσιών.

Για το σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα αναλάβει ειδικότερα:

- προκειμένου να βοηθήσει τα κράτη μέλη και τους παροχείς υπηρεσιών να συμμορφωθούν με την οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο, θα προχωρήσει στην ανάλυση που προβλέπει η ανακοίνωσή της για το ηλεκτρονικό εμπόριο και τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και
- να προτείνει την αναθεώρηση και την ενημέρωση της οδηγίας σχετικά με την καταναλωτική πίστη (προβλέπεται για τα τέλη του 2001).

Το σχέδιο δράσης για την πρόληψη της απάτης⁷ αναμένεται να συμβάλλει επίσης στην αύξηση της εμπιστοσύνης του κοινού στα συστήματα διασυνοριακών πληρωμών και, ως εκ τούτου,

---

⁴ Τραπεζικά έξοδα: κυριότερα ευρήματα της νέας μελέτης της Επιτροπής MEMO/01/294, 20 Σεπτεμβρίου 2001, διατίθενται στη διεύθυνση http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/finances/payment/directives/index.htm

⁵ Έκθεση που υπέβαλε η ΟΠΧΥ στο Συμβούλιο Ecofin στις 7 Μαΐου 2001.

⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: "ηλεκτρονικό εμπόριο και χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες", 2001 COM(2001) 0066 τελικό.

⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Eurogol – Πρόληψη της απάτης και της πλαστογραφίας όσον αφορά τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών, COM (2001)11 τελικό.

να ενθαρρύνει την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου. Στην πράξη, παρατηρείται ολοένα και μεγαλύτερο πρόβλημα απάτης και παραχάραξης καρτών και μέσων πληρωμής πλην των μετρητών που χρησιμοποιούνται κατά τις διασυννοριακές πράξεις. Το κόστος για την Ένωση υπολογίζεται σε 600 εκατ. ευρώ το χρόνο. Έτσι, το προαναφερθέν σχέδιο έχει κυρίως ως στόχο να ενισχύσει την τεχνική και νομική ασφάλεια που προσφέρουν τα συστήματα πληρωμής και να βελτιώσει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών καθώς και το γενικό επίπεδο όσον αφορά το ηλεκτρονικό εμπόριο.

ΕΧΕΙ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ

Η πολιτική συμφωνία που επετεύχθη στο Συμβούλιο Εσωτερικής Αγοράς στις 27 Σεπτεμβρίου σχετικά με την πρόταση οδηγίας για την *εξ αποστάσεως πώληση χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών* αποτέλεσε ωστόσο ένα μείζον βήμα προς την υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης λιανικής χρηματοπιστωτικής αγοράς. Η οδηγία αυτή θα συμπληρώσει την οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο, της οποίας η έναρξη ισχύος προβλέπεται για τον επόμενο Ιανουάριο. Η τελική έγκριση της *οδηγίας κατά της νομιμοποίησης των προσόδων από παράνομες δραστηριότητες* στην Ένωση αντιπροσωπεύει επίσης σημαντική πρόοδο. Το *καταστατικό της ευρωπαϊκής εταιρείας*, που εγκρίθηκε επίσημα στις 8 Οκτωβρίου 2001, αποτελεί ένα ακόμη βήμα προς την κατεύθυνση της ενοποίησης των χρηματοπιστωτικών αγορών της ΕΕ, αφού προτείνεται μία προαιρετική νομική μορφή στις επιχειρήσεις που θέλουν να οργανώσουν τη δραστηριότητά τους σε πανευρωπαϊκή νομική βάση. Επίκειται η επίσημη έγκριση των οδηγιών για τους *ΟΣΕΚΑ* και το *περιθώριο φερεγγυότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων Ι*. Η προεδρία του Συμβουλίου προωθεί πολιτική συμφωνία σχετικά με την προταθείσα *οδηγία για τους ασφαλιστικούς ενδιάμεσους* στο Συμβούλιο Εσωτερικής Αγοράς στις 26 Νοεμβρίου. Σε ό,τι αφορά τις προτάσεις σχετικά με την *έκθεση Σοφών*⁸, έχει πλέον δημιουργηθεί η βασική διάρθρωση της επιτροπής. Θα διαδραματίσει ζωτικό ρόλο συνδράμοντας την Επιτροπή στο έργο της που αφορά την εφαρμογή τμημάτων του σχεδίου δράσης.

Σε ό,τι αφορά το ίδιο το ΠΔΧΥ, θα διατίθενται πλέον στο Internet λεπτομερή έγγραφα τα οποία θα ενημερώνονται τακτικά σχετικά με τα 42 μέτρα που προβλέπει⁹. Γενικότερα, στο διάγραμμα 1 της παρούσας έκθεσης φαίνεται ότι θα έχουν ήδη εφαρμοστεί 25 από τα μέτρα αυτά ως τα μέσα Δεκεμβρίου. Εννέα από τα μέτρα είναι νομοθετικές πράξεις που έχουν εγκριθεί επίσημα από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο¹⁰. Τα υπόλοιπα 16 είναι αποφάσεις, ανακοινώσεις, συστάσεις ή εκθέσεις¹¹. Η Επιτροπή προετοιμάζει την υλοποίηση οκτώ νέων μέτρων, εκ των οποίων έξι είναι νομοθετικές προτάσεις, μεταξύ των οποίων η ενημέρωση του μηχανισμού για την κεφαλαιακή επάρκεια των επενδυτικών εταιρειών και

---

⁸ Η τελική έκθεση της Επιτροπής Σοφών, υπό την προεδρία του κ. Alexandre Lamfalussy που δημοσιεύτηκε στις 15 Φεβρουαρίου 2001, διατίθεται στη διεύθυνση http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/finances.htm

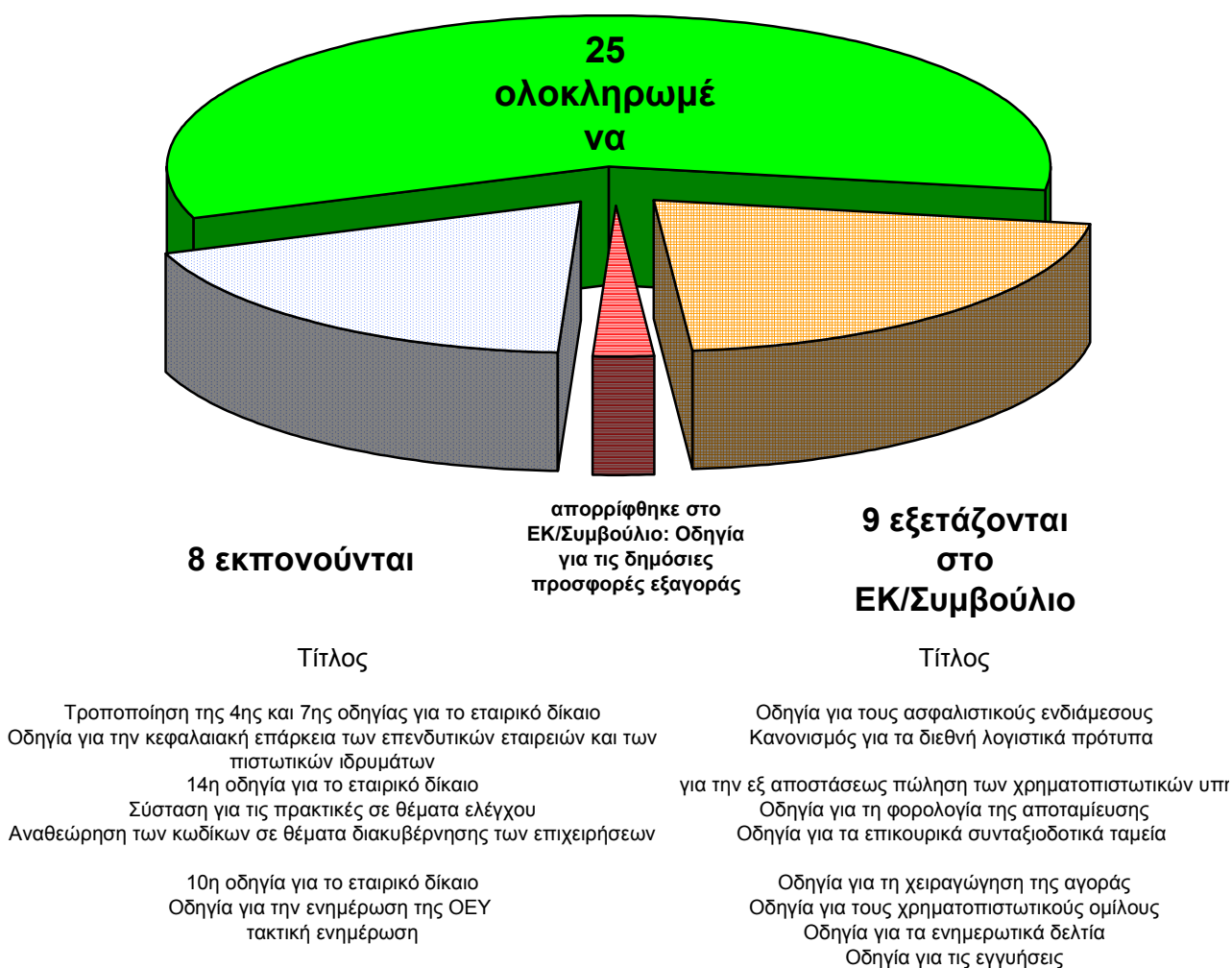
⁹ http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/finances/actionplan/index.htm

¹⁰ Οδηγία για τους ΟΣΕΚΑ, οδηγία για το περιθώριο φερεγγυότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων Ι, οδηγία για τη νομιμοποίηση προσόδων από παράνομες δραστηριότητες, οδηγία για την εκκαθάριση των πιστωτικών ιδρυμάτων, οδηγία για την εκκαθάριση των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, οδηγία για το ηλεκτρονικό χρήμα, οδηγία που τροποποιεί την 4^η και την 7^η οδηγία για το εταιρικό δίκαιο, οδηγία για την ανταλλαγή πληροφοριών με τρίτες χώρες, κανονισμός για το καταστατικό της ευρωπαϊκής εταιρείας.

¹¹ Για παράδειγμα, συστάσεις της Επιτροπής για την εμπορία στεγαστικών δανείων και τις πρακτικές σε θέματα ελέγχου, ανακοίνωση της Επιτροπής για το ηλεκτρονικό εμπόριο και τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και απόφαση της Επιτροπής για τη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής επιτροπής κινητών αξιών.

των πιστωτικών ιδρυμάτων καθώς και η αναθεώρηση της οδηγίας για τις επενδυτικές υπηρεσίες (OEY) (προβλέπονται και οι δύο για το επόμενο έτος).

Διάγραμμα 1- Πορεία υλοποίησης του σχεδίου δράσης

ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ ΩΣΤΟΣΟ ΚΑΠΟΙΕΣ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ

Η πρόσφατη απόρριψη από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σε διαδικασία συνδιαλλαγής (μετά από 12 έτη διαπραγμάτευσης), της πρότασης οδηγίας για τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς αποτέλεσε μία σοβαρή αρνητική εξέλιξη. Το κείμενο αυτό στόχευε, κατ' αρχάς, στην προστασία των συμφερόντων των μετόχων μειοψηφίας σε περίπτωση εχθρικής δημόσιας προσφοράς εξαγοράς. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει αναγνωρίσει ότι επρόκειτο για ένα ουσιώδες στοιχείο ενόψει της υλοποίησης της ενοποιημένης χρηματοπιστωτικής αγοράς. Η Επιτροπή θα παρουσιάσει συνεπώς μία αναθεωρημένη πρόταση στις αρχές του επόμενου έτους, μετά τη γνωμοδότηση της ομάδας εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου, που επεξεργάζεται το θέμα¹².

Μια δεύτερη πηγή ανησυχίας είναι η έλλειψη αποφασιστικής προόδου στο Συμβούλιο σχετικά με την πρόταση οδηγίας που αφορά τα επικοινωνιακά συνταξιοδοτικά ταμεία. Η

¹² Η ομάδα εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου για το εταιρικό δίκαιο δημιουργήθηκε από την Επιτροπή το Σεπτέμβριο του 2001. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την ομάδα αυτή βλ. στη διεύθυνση http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/finances.htm.

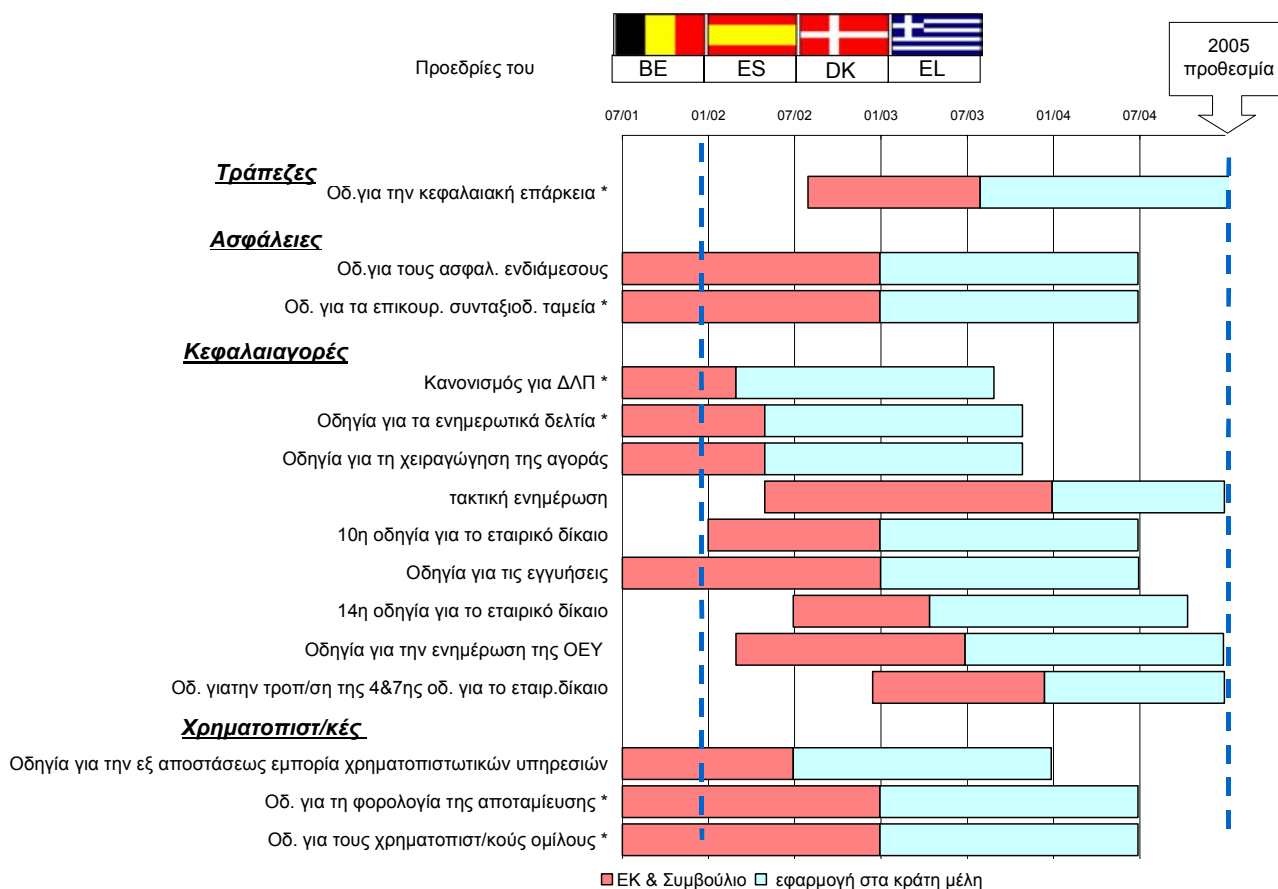
Επιτροπή είχε υποβάλει το κείμενο αυτό τον Οκτώβριο του 2000, και το ΠΔΧΥ προέβλεπε την έγκρισή του ως το 2002. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ολοκλήρωσε την πρώτη ανάγνωσή του τον περασμένο Ιούλιο, αλλά ορισμένα κρίσιμα σημεία που είχαν εντοπιστεί στην προηγούμενη έκθεση προόδου δεν έχουν ακόμη αντιμετωπιστεί, όπως: (i) το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, (ii) η καταλληλότητα των ποσοτικών και/ή ποιοτικών επενδυτικών κανόνων, (iii) το θέμα των τεχνικών αποθεματικών και (iv) η διασυνοριακή συμμετοχή. Πρέπει να πραγματοποιηθεί πρόοδος ώστε να επιτευχθεί πολιτική συμφωνία μέχρι την προθεσμία του 2002.

Μια τρίτη ανησυχία αφορά τις τρεις προτεραιότητες που έχει καθορίσει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σε ό,τι αφορά τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, δηλ. τις προτάσεις οδηγίας σχετικά με τα *ενημερωτικά δελτία*, τους *χρηματοπιστωτικούς ομίλους*, καθώς και την πρόταση κανονισμού για τα *διεθνή λογιστικά πρότυπα*. Εξάλλου, είναι απαραίτητο να σημειωθεί πρόοδος και για άλλα τρία μέτρα του σχεδίου δράσης: ασφαλιστικοί ενδιάμεσοι, φορολογία της αποταμίευσης και χειραγώγηση της αγοράς.

Στο σχεδιάγραμμα αριθ. 2 παρουσιάζεται το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα για την έγκριση και την εφαρμογή στα κράτη μέλη, καθώς και για την παρουσίαση από την Επιτροπή, των νομοθετικών προτάσεων με στόχο την ενημέρωση του μηχανισμού κεφαλαιακής επάρκειας των επενδυτικών εταιρειών και των πιστωτικών ιδρυμάτων και της οδηγίας για τις επενδυτικές υπηρεσίες. Το αναφερόμενο χρονοδιάγραμμα αντικατοπτρίζει το χρονοδιάγραμμα του ΠΔΧΥ για την εφαρμογή των μέτρων του. Στο διάγραμμα 2 απεικονίζονται οι προσπάθειες που πρέπει να καταβληθούν από τις διάφορες προεδρίες προκειμένου να επιτύχουν συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Διάγραμμα 2 - Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του ΠΔΧΥ

* =προτεραιότητες Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

ΕΝΑΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΔΩΘΕΙ ΜΙΑ ΩΘΗΣΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ

Οποιοδήποτε εμπόδιο συνεχίσει να υφίσταται μπορεί να θεωρηθεί ότι θίγει την αξιοπιστία των πολιτικών δηλώσεων που πραγματοποιήθηκαν στα διαδοχικά Ευρωπαϊκά Συμβούλια. Το Πρόγραμμα Δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες δημοσιεύθηκε το Μάιο του 1999. Προκειμένου να εφαρμοσθεί πλήρως εντός των προβλεπομένων προθεσμιών (έναντι των οποίων ασκήθηκε αρχικά κριτική επειδή θεωρήθηκε ότι δεν είναι επαρκώς φιλόδοξες), τα περισσότερα από τα νομοθετικά μέτρα που προβλέπει πρέπει να εγκριθούν ως τα τέλη του 2002. Τον επόμενο Φεβρουάριο, η Επιτροπή θα εκπονήσει έναν ενδιάμεσο απολογισμό, στον οποίο θα βασίζεται μία πολιτική επαναδέσμευσης υψηλού επιπέδου για το Πρόγραμμα Δράσης και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του. Θα μετρηθεί η πρόοδος που έχει πραγματοποιηθεί, θα επιβεβαιωθεί ο ζωτικός ρόλος του ενοποιημένου χρηματοπιστωτικού τομέα ως παράγοντα ανταγωνιστικότητας και κινητήριου μοχλού ανάπτυξης και θα επιβεβαιωθεί η δέσμευση στο υψηλότερο επίπεδο όλων των ενεχομένων θεσμικών οργάνων να πραγματοποιηθούν οι στόχοι του ΠΔΧΥ καθορίζοντας τις απαραίτητες προτεραιότητες για την εφαρμογή των βασικών στοιχείων εντός των προβλεπομένων προθεσμιών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης, τον επόμενο Μάρτιο, θα προσπαθήσει να ενισχύσει την υποστήριξη και τη συμβολή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, των κρατών μελών και των συναλλασσομένων - υπογραμμίζοντας τη σημασία ενός ενοποιημένου χρηματοπιστωτικού τομέα στο πλαίσιο της απαραίτητης οικονομικής μεταρρύθμισης προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι στόχοι που καθορίστηκαν στη Λισσαβόνα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η αναγκαιότητα ενός ενοποιημένου χρηματοπιστωτικού τομέα ως κινητήριου μοχλού για την ανάπτυξη και την απασχόληση, προς όφελος τόσο των πολιτών όσο και των επιχειρήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι μεγαλύτερη παρά ποτέ, κυρίως σήμερα που επιδεινώνεται η οικονομική συγκυρία. Η βελγική προεδρία έχει ήδη πραγματοποιήσει ικανοποιητική πρόοδο σε ό,τι αφορά την εφαρμογή του σχεδίου δράσης· 25 από τα 42 αρχικά μέτρα έχουν πλέον λάβει την τελική τους μορφή.

Ωστόσο παραμένει κάποια ανησυχία σχετικά με το σημερινό ρυθμό των εργασιών σε σχέση με την υλοποίηση του σχεδίου δράσης εντός του συμφωνημένου χρονοδιαγράμματος. Οι επαναλαμβανόμενες και σαφείς δηλώσεις των διαδοχικών Ευρωπαϊκών Συμβουλίων και Συμβουλίων Ecofin πρέπει να μετατραπούν σε σαφείς συμφωνίες και να συνδυαστούν με πραγματική πολιτική πρόοδο. Τυχόν αδυναμία εξεύρεσης πολιτικά και τεχνικά βιώσιμων λύσεων εντός του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος θα οδηγήσει σε πολιτική και οικονομική αποτυχία για την ΕΕ.

Τα περιθώρια του χρονοδιαγράμματος και για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και για το Συμβούλιο είναι επίσης πιεστικά: ως τα τέλη του επόμενου έτους πρέπει να έχουν εγκριθεί 10 νομοθετικές προτάσεις προκειμένου να τηρηθεί το χρονοδιάγραμμα του προγράμματος δράσης.

- *Ισπανική προεδρία:* οδηγίες για την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, ενημερωτικά δελτία, χειραγώγηση αγοράς, και κανονισμός για τα ΔΛΠ-και
- *Δανική προεδρία:* οδηγίες για τους ασφαλιστικούς ενδιάμεσους, τα συνταξιοδοτικά ταμεία, τους χρηματοπιστωτικούς ομίλους, για την τροποποίηση της 10^{ης} οδηγίας για το εταιρικό δίκαιο, για τις εγγυήσεις και τη φορολογία της αποταμίευσης.

Η ευθύνη για την πρόοδο στα ζωτικά αυτά θέματα κατανέμεται σε όλα τα θεσμικά όργανα. Η Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να αναλάβουν τις ευθύνες τους. Από την πλευρά της, η Επιτροπή επιβεβαιώνει την αποφασιστικότητά της να υποβάλει τις εναπομένουσες νομοθετικές προτάσεις στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων του προγράμματος δράσης: την οδηγία για την κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών και των επενδυτικών εταιρειών, την οδηγία για την αναβάθμιση των ενημερωτικών δελτίων, την οδηγία για την τακτική υποβολή εκθέσεων, τις τροποποιήσεις για τη 10η, και την 4η και 7η οδηγία για το εταιρικό δίκαιο, και μία 14η οδηγία για το εταιρικό δίκαιο. Μπορεί να χρειαστούν περαιτέρω νομοθετικά και μη νομοθετικά μέτρα πέρα από αυτά που έχουν ήδη καθοριστεί στο σχέδιο δράσης.